

Mitä opin psykologian mahdollisuuksista vuosien aikana?

Heikki Lyytinen

Kehitysneuropsykologian professori & Unesco Chair On Inclusive Literacy
Learning to All (emeritus)

Jyväskylän yliopisto

Ks. comprehensiongame.com

Pääopit joita olen tiivistänyt tähän mennessä yli 300 julkaisussa

- Keskittymällä siihen mitä pidän olennaisena – omat valintaperusteeni:
 - Olennaisin tutkimuskohteeni: ihmismieli
 - Ihmismielen olennaisin ominaisuus: oppiminen
 - Olennaisinta oppimisessa: Oppimisen vakuuttava parantaminen inklusiivisesti
 - Olennaisin oppimislaji minulle: tiedon oppiminen (koska voi parantaa maailmaa)
 - Tiedon oppimisen olennaisin mahdollistaja: lukeminen
 - Lukemisen olennaisin ominaisuus: lukemisesta nauttimisesta lukemalla oppimiseen
 - Lukemalla oppimiseen vaikuttamisessa olennaisinta: inklusiivisuus, autettava kaikkia
 - Inklusiivisuudessa olennaista: kaikkien lukemista koskevat ongelmat voitettavissa
 - Olennaisin lukemisen ongelma: riittämättömät oppimisen mahdollisuudet
 - Mahdollisuuksista olennaisimmat: riittävä opetus, mahdollisuus/halu lukea
 - Olennaisimmat keinot poistaa ongelmat: vain kokeellinen tutkimus ratkaisee
 - Vain kokeellinen tutkimus paljastaa ongelmien syyt, ja auttavat niiden poistamisessa
 - Lukemisessa ympäristölliset ja geneettiset syyt on kokeellinen tutkimus paljastanut
 - Geneettisetkin ongelmat (<1%) voitettavissa drillaamalla oppimispelillä
 - Ympäristölliset syyt: opettamisen ja lukemismahdollisuuksien puutteet
 - Molemmat voitettavissa nyt internettiä, digitaalisia oppimisympäristöjä ja keinoälyä käyttäen
 - Näin myös olennaisimmissa ongelmia kokevissa ympäristöissä eli köyhissä maissa

Ks. tarkemmin kaikesta mainitusta:

- ComprehensionGame.info kertoo tehokkaan lukutaidon harjoittajasta, Tokapelistä
- Katsomalla em. sivuilta julkaisuista ja pyytämällä eripainoksia
- Osallistumalla maailmanmittaiseen tiedon oppimisen tukemiseen tarjoutumalla esim. väitöskirjatutkimukseen; aloita ottamalla yhteys em. osoitteen kautta
- Näin pääset konkreetisti perille mitä asiassa tapahtuu, kun mukana on väkeä Afrikasta, Amerikasta, Australiasta, Euroopasta, Kiinasta ja Taiwanista
- Tutkittavien otosten populaatiot miljoonia ja otokset satoja
- Kaikki menetelmät toimivat kieliriippumattomasti ja saatavilla edullisesti Android-puhelimiin ”kotiopettajaksi kädessä” -tyyliin.
- Tähänastisia käyttäjiä yli 10 miljoonaa ja viimeksi Sambian maaseudulta, jossa **täysin lukutaidottomat oppineet täyden lukutaidon** eli oppimaan mitä tahansa tietoa, jota saavat tarjoamastamme pääsystä tietoa hakemaan keinoälyboteista.

GraphoGame is not enough for Africa children

- A main determinant of reading comprehension is how one can start
- Home Literacy Environment (HLE) plays a central role
- HLE=availability of interesting reading material, parental reading+models
- Such HLE support is lacking from most homes in Sub-Saharan Africa
- HLE is replaced by our TaleReader application via phones owned by most
- From TaleReader (TR) children can listen to exciting stories read to them
- TR sounds and shows the text and the moving eyes in the text of the reader
- This is how emergent reading can appear before school age e.g. in Finland
- By starting to listen reading of exciting stories helps to FL before school
- Statistical and associative learning makes it possible to reach FL early
- Our applications are distributed (if shown effective) as free in poor countries
- A local firm, one in each country, complements effective distribution

Mitä on jäänyt käteen?

- Akuuteimmin tärkeä: peruslukutaito ei riitä kouluoppimiseen
- Perustavinta: geenit ja ympäristö määrittävät ihmismieltä aina yhdessä
- Tärkeintä tutkijanaluille: fokusta olennaiseen ja ole sinnikäs
- Tärkeintä psykologiaa opiskeleville: valitse huolella mihin keskityt
- Vakuuttavimman tiedon ihmismielestä antaa kokeellinen tutkimus
- Siinä on muistettava sekä sisäinen että ulkoinen validiteetti
- Tehokkaimmin tulosta tekee yksinkertaisin koeasetelma:
 - Satunnaisotosten vuorottainen altistaminen interventio(i)lle
- Tehokas valmius oppia lukemalla menestymisessä älykkyyttä tärkeämpi
- Digitaalisiin menetelmin tehokkaan lukutaidon saavuttaminen kaikille tarjolla
- Muista harkita sitä voisitko tukea eniten apua tarvitsevia ennen muita
- Psykologinen tutkimustieto tärkeää ihmismielen kanssa työtä tekeville
 - Myös esim. opettajille, joiden työ ei aina perustu tutkittuun tietoon kasvatustieteen traditioiden takia, vaikka opetettavien edun kannalta se olisi mitä tärkeintä

Kiitos!

- Jos maailmanmittaisiin hankkeisiin mukaan tulo kiinnostaa niin:
 - ota yhteyttä: heikki.j.lyytinen@jyu.fi
- Vilkuile mitä lisää voit oppia comprehensiongame.info sivuilta
 - Sieltä löydät lähes kaiken em. hankkeen kannalta tärkeän tiedon (tämänkin)
- Mukaan palkkatyöhön pääset heti perustiedon (esim. gradun tekemällä) opittuasi, mieluiten tohtoritutkintoon tähtäävään tutkimukseen
- Ohjaajana takaan väitöstutkimusten valmistumisen 2-3 vuoden sisällä, koska kaikki menetelmät ja asetelmat valmiina ja alustavasti koeteltuna
- Tutkimus ei vaadi välttämättä lainkaan matkustamista eikä erityistaitoja, kuten ohjelmointia, vaikka halutessasi voit niitäkin korvattuna harrastaa
- Aineyhdistelmät psykologian lisäksi kasvatustiede tai erityispedagogiikka Aivotutkimustausta eduksi. Saman taustan kaverin voi tuoda kumppanikseen.